समावेशिकरणको दिशामा एउटा फड्को : गोरखापत्रद्वारा प्रकाशित किरांती-कोइँच (सुनुवार/मुखिया) भाषा पृष्ठ

याले थोचे ५०७१ जिमनाच ९ तासनाअति
वि.सं. २०६८ जेठ ९ आइतबार

गोरखापत्र

नयाँ नेपाल

लोलिलिंखा

बुजमि थुमतेम शाँदारपिदार

चुपलु दामलोअ्च

बुज, जिमनाच । बुज कोइँच देलतेल रामेचापडा आइदि बुज नु आइथा बुजडा बुमथा शाँदार मुलकेम हासाल तामसाल पा थुमतेम । बुजडा शाँदारपिदारमि बुजडा मार खालपाखालपि, मार आलशेल मार रुपारुपायामि नेलल काथा बुअशा हासाल तामसाल पा कोइँच ला ममे केइगिर शुरुप लेँचानेलल हार्सफुइसि पा कोथ जाअशो बा ।

कोइँचआन थेब रिमाचेमा शाँदारपिदारमि मुलाजि रिमशो पा बुर, चिरस, क्योज नु चेरब सापपा सिसलला दे शाँदार देयीकालि आदारनामदार थारशा क्लाःतोलि जिशा जिशा सिल पामतेमे ।

शाँदारमि देलतेलडा ला ममे लाडगा लाइबा बोनबोनला जाशा आम वानि वारचनु हासाल तामसाल सिल पामतेमे । कोइँच देलतेलडा शाँदारमि आम थुमि मिमशो गाबला दे बाकाल पाइबापुकिमि राँगा, बोका नु अ्बा कुरशा तेतेडा बोनबोन देलरेडा जाशा आदारपिदार पा कोरशा देयीकालि पुल पाइशो दे दुमा नाअ्सो मान बाहादुर सुनुवारमि शोचा दुमता ।

मोदेशान बुजडा कोइँच रुयापरुयामिपुकिमि आम बाःसि फेशा हासाल तामसाल शाँदार पिदार पाथ गाशो बा । रिमशो पा सिल पाइबा खुशो कोइँच खालपापुकिमि आम मुलकेमकालि दीपाडानाइ प्लोइचा मालबा दे आल आनकालि शैंशा होतमेल देयो ओंदे पाशो नाकि दे दैंचा दुमता । ❑

चोमलुमि कोइँचआ दादार

चुपलु दामलोअ्च

यालाखोम, जिमनाच । चोमलु (सागारमाथा)मि सुनुवार सेवा सामाजडा दादार देससाउ । जिमनाच चानि नावु सुनि सानुबावु सुनुवारमि सुसेसाअ दादार चोमलुआ चुर्इचिमि देशशा पेरागलाइदिड पा नामचे बाजारमि ब्लुपचा दुमता । कोइँच रागिबोसिडा डोइति सागारमाथा चोमलु डोइब कोइँच नामि । सामित तु सि ने चुइशो गाअ्सिमि पेरागलाइदिड पा कोसि तापपु ब्लुपतेक लो: दुमशो बा । साइ डोइतिरे पेरागलाइदिड पा गाअबा सानुबाबुमि नेपाल ला मामे नेपाल लाङगा यो पारतियोगितामि यो प्लिपचा दुमशो नामनाति । रामेचाप रामपुर खिँ पाइशो सुनुवारमि नेपालडा माहाकालिरे मेँचिकोमथि यो पेरागलाइदिड पाशो नामि । ❑

कोइँचकालि राशतिरिये जानागानानाआ शैंसि

चुपलु दामलोअ्च

यालाखोम, जिमनाच । सुनुवार सेवा सामाजमि मुलाजि यो राशतिरिये जानागानानाआ पिर्तामि देलतेल हिरशा साचेताना कारजेकाराम पापतु । रामेचाप, सिंदुलि, काथमानदु, सारलाहि तेइ तेइ कोइँचमि आम रिमाचेमा दुमचाइपा नेः ब्लेअ्चा दे लो: शैंचा दुमता । सुसेसडा मुलिच मानपारसादमि पारबानिपुर सारलाहिमि मुल कोइँचमि आम ने नु मुखिया, सुनुवार, किरान, शिकारि ब्लेअशा ला रिमाचेमा मादुमबा दुमता । आम थार, आम जाति, आम दारमा, आम मातरिबासा, दोसरो बासा थाम किनबार गानाकालि गुपपाइचा दे शो:चा दुमता ।

मेको गेरापेनमामि सुनुवार सेवा सामाजडा बासार्सांकिरति पारमुख कोइँचवु का:तिच (उतताम) मि राशतिरिये जानागानानाआ पिति नु आ इसोकिमसोआ पिर्तामि रुपपाइचा दुमता । मेको गेरापेनमाकि सारलाहिडा नेलल कोइँच, दानुसा, सिराहा, मोहातताहरिडा कोइँचपुकि यो ब्लिपशो दुमशो नामनाति ।

साइ साइ कोइँचपुकिमि सुनुवार, मुखिया नु किरान, सिकारि ब्लेअतामे शेडना आम रिमाचेमा चिँ मालि । गिश कोइँचपुकिमि मुलाइ यो आमकालि कोइँच दे रिमाचेमा पापाइचा मादाअ्निमि । दुमचा दा कोइँचपुकि हेर थेमि बाअमानु मिनु आमकालि सुइ हेर कोइँचनु तुइपाइचा मालदा नु 'गो यो कोइँच नाइ शां ।' दे दैंनिमि । शेडना आमकालि कोइँच दे मुलाइ तुइपाइतेक गे पापाशो बाअ्निमि । मे मोदे गेपुकि का:था नेलल्लिमि मुल कोइँच लो: कोइँच गारिबाँसि मिनु किरात ओलो, दोसरो बासामि बाडिइ ब्लेअ्चा दे नेलल कोइँच सामिबुनु आदार सेमदार थारतेक लो: यो दुमता । ❑

बारना बारना लाशो शादार पिदार

ब्ला:न ब्ला:न लाशो कोइँच मुरुपुकि

चुपलु दामलोच

साइगाइकेडा यो शुश कोइँचपुकि ग्लाद देलशो ताइँसाम मुलाजि शाँदारपिदार पाचा मिनु शाँदार सिल पाचाकालि । मार बाइँशिआल मार मिशिआल । डा आल डा खालपा । गोरोर खिरिर गोरशा, मोइसिशा शाँदार पिदार थुमतेमे कोइँचपुकिमि ।

फुलाइ फुलेउ तोरिको, आँखा रामरो मोरिको, हा हा हासाल हासाल । आथाँनि चारानि कामपानि, सुनुवारको चोरि मा पानि हा हा हासाल हासाल । मुल कोइँच लो:ला कुमसो पातेक थेअ्निआ पाँमि खास लो:डा थेअ्निमि थेम ताशो बा । बालामि फेनेरेलफु, क्ला:तोमि क्ला:तोलि पाइँसिशो बाइँशि आल देशो दुमो गुईगुई तापशा क्ला:तो जिअशा सिल पाँमे मोशोन किपशुर फेने, आथानि, चारानि, कोतोमबेंचि, चुमरेम, शेलेंचि रेलसिशो कोइँच मिशिआल सोशाबोशा दिउ दिउ ल्वेअ्सा सिलपाशो ताइँसाम ।

थोचे गाउडोइति शाँदार पिदार नु शाँदार सिल पाचा देँशोडा मेरे कोइँचपुकि हिँनिमि नामनाति । सुइ दाइलकुइल दुमबा दे ज्ञाना सुइ चि डुने शादा दे । मुल सुशी मेको नाखेम मा:ल । कोइँच बा:सि फेअ्चा नु शाँदार सिल पाचा आम रिमाचेमाडा ने दुमशा बा ।

का:ले नाखेमका मोदेशो थो नामनाति तापला निअशि दुमोच प्लुअचाकालि बाउडा जोरपातिला गालाईचा प्लो:नाप्थोन पाइशो कोइँच मिनु हेर मुरुकालि नाअतिडा गिगि निअशि शोशशा सिल पपाइचचा मालबा नामनाति । राजाआ बानाबोसि नाअति नारायेनहिति शाँदार सिल पपाइथि प्लेतेतिडा फेरबाच यो लाईसो नामनाति कोइँच सेलशा ।

आम ताउतार्मिकालि मिशिआल बाइँशिआल को:तेक थेम दुमशो बा । कोइँच रुयापरुयामि तुइमुतेक, रिमाचेमा पामुतिक थेम दुमशो । ग्यांबे पाचाकालि बाइँशिआल मिशिआल को:मुतिक, कोपाइतेक का: हालशा थेम दुमशो बा । मेंचि कालिडा हेरमुरुआनकालि सु नामि कोइँच दोदेंशो गागिबोंसि दे तुइपाइतेक मामपाइ तेक लाँ यो दमशो बा ।

लाङगा गोंसिशो सापपा शात पा शाँदार पिदार्मि एचंचि तेइ तेइ ब्लानाब्लाना बा । शाँदार सिल पाइबा सिलाचपुकि बारनाबारन निमि । कोइँच मुलकेम थेरशा सुबुचुपलुमि कोइँचपुकि खोइल हारना हारना निमि ।

मुलथोचे ते ते दुममे शाँदारपिदार ?

उहिलेको कुरा खुइबे दे खास लो मि रुलादु ग्लाःसिका बा । शेडना कोइँच राजिबोंसिमि उहिलको कुरा चेरेन दुमशो बा । साइगाइडा लो:मि मुल सोचाबोचा ताशो बा । मुल थोचे जिश थेममि शाँदार पिदार ग्योर नाग सेलसाउडाना गिश थेममि देअसिशो शाँदार पिदार सेँसाउ । नाअतिकुसकुस कोइँच आम मुलकेम ओलो प्लोइना-प्लोइना प्लेंन-प्लेंन लाशा नाखेममि शाँदारपिदार पातेक ग्योर यो तेमसिना तेमसिन लाशो बा । सिदुलिडा तांदि, महादेव दाँदा, चिसापानि जोदासोलुडा तांपि, माहादेव दाँदा, चिसापानि जेदार सोलुडा ग्लोलि, सुनसारिडा दारान, इलाहारिंमि । इलामडा माइपोखारि, पासुपाति ।

ओखालदुडगाडा का:त । रामेचापडा क्लेमता, प्लेतांति, बुज । दोलखाडा फाचे सारलाहिडा पारबानिपुर । उदायेपुरडा कातहारि, गाइगातमि शाँदार पिदार पामतेते । जापामि हालदिवारे नु सानिचचारेमि यो दुमता ।

दोपा गोंइसे यालाखोममि शाँदार पिदार

शाँदार सिल ता:कानिका साबा सामेलानमि पाशो बाअताडाना यो २०५८ सालमि रागिमि कोइँचकालि शाँदारपिदार पा हाँसाल तामसाल पाचा नाअतिका: बिदा गेबा नोले यालाखोममि शाँदारपिदारको सारा बोअशो मे । डोइति हातातिबोनमि शाँदार पाशोनु मे ता:काडा ताडकाराम सुनुवारमि सुनुवार सेबा सामाजला कोइँचके तौंबलासि पाशो नामि । ओतांथिसरि पाइबामि सापपा रिकुमिजकुमु पाइबामि गुनजाबाहादुर सुनुवार यो नामि । सेनडा लालमाया ग्यौंमिमि सिल पानापान शाँदारपिदार के सारा पोअशो नामि । डोइति हातातिबोन एचंचिडा खोदेंशो मानामनाति । फलगुनानदाआन पुर्इपुकि बाअशा होम चोइनिमि नामनाति । मोशो मुरुके गाअचा चेपचा यो मानामनाति ।

एचंचि शाँदार ग्योर बाअशोकेडा आइदि थेंपुलमि शाँदारपिदार पाचा कोंदि दोचाकोअचा यो पाशो मे । शेडना कोइँच रुंकु, तुडगुरु, थोचपुकिमि थेमका:मि बुमथा ग्योरदिन पिदार नामदार पाचा दे एचंचि सिल पातेक थेपामि शेमशेमतुलि खुशो नाकि । नोले १५-१६ गो कोइँच ला केत पोअशा गिरिलकं ग्योर सेलशो । मेकोकेला साइथोचे नाकला एचंचिडा सिमिनतेत ग्योर सेलशा नामनाति ।

शाँदार सिलमि यो देलतेलडा खोदेंशो पा सिल पाशोनु सुइ माइमनिमि चामनाति नोले मिशिआल आनकालि शेतथि गुइ नु सेउलि डिअपाइशा सिल पापाइशोडा मेरे मुरुपुकि रुमदुल बुमदुल पा देलचा गोमतेमे । शाँदार पिदारमि कोइँच बा:सि पाइँतेक मुदकापाचि मानामनाति । सुनुवार विदरेथि सामाजमि बादादिकारिपुकिमि आनिवारये आम वा फेअतेक खाकिखारसि पावाडामेरे चिँ सुनुवार सेवा सामाज, सुनुवार माहिला सामाजमि यो योल खोइताउ । मेकेला चिँ शाँदार पिदार नु का:थाकथा कोइँच बा:सिके नामसिक् वोइता । एको लो: मारुबबाकालि चिँ गो नाइ दैंब जोबतुइबामि बालबुल लो: किरशा आम ने थारशो यो तुर्इसाउ नेसाउ ।

यालाखोममि शाँदारपिदार दुममेडामेरे तेइतेइडा कोइँचपुकि सोचाबोचा गोमतेमेडाना तेइतेइडा मुरुपुकिमि तुइचा गोमेतमे । रासतिरिये आनतारासतिरिये मिडियामि कोइँचकालि फोरोनता पेजमि काबारेज पापतु । मेकेला चिँ कोइँचकालि इँचिखोइ तुइपाइने जामसाउ ।

मारदे मुल थोचेडा शाँदारमि गोनाइ दैंब कोइँचपुकि नोले ग्लेमा ?

आम पियोकमि आंमा ओलदाअचा खोदेंशो दुमता सुइ कोइँचकालि एको थोचेडा यालाखोमडा शाँदारपिदार । नेपाल लोकतानतिरिक किरात सुनुवार साडगा गाथान दुममे नोले गामशो सुनुवार सेवा सामाज काठमानदु उपाटेका चेतरिये सामिति दोशो ता:का सुनुवार सेवा सामाजके राशतिरिये सामेलान दुमबा मेखेमल सोइबा सुसेसाकालि एमाले सेलाचा । नेलोंकेसु साडगा सेलशा सुसेसा साताउं सामितिकालि एमालेआ आमके सेलचा मालमे मालमे आँमिन ग्लुमतेमे । शेडना आथाउं सामेलानमि एमालेकारान पाने माचापशो दुमतिके मुलथोचेडा यालाखोमडा पिदारमि नेलोंकेसु साडगा एमालेपुकि माजाम ने ख्लोइशा देललो सुचा ।

नाग सामलोपातकालि बारिथुँ

कोड कोरोरो फोलफोलकालि

मातरिबासाको साडराचेनमा जुन हामि आदिवासि जानाजातिको कोइँच बासा साडराचचेनमा कोइँचवु का:तिच -उतताम) लागनु बायेको चा । आतेनता साराहांनिये काम गारनु बायेको चा । रा, येस किसिमको माहान कारये याहाँले जुन गारनुको बायेको बाबि पुसतामा मुललेडकान हुने चा । तेसले गारदा आहिले जारुर पानि दुख काशता सामासिसे चान । सामाससे लाइ जेलेर सामासिसेलाइ पार गारदाइ सामासिसेलाइ पानसाउंदाइ । एउता विजाये बाटोमा लागनु नाइ मानाबको पारमुख उदादेसिसे हुनु पारने हुनचा । तेउ मारगामा तापाइ लागनु बायेको चा । तेसले गारदा हामरा आफना पितापुरखाले जुनरुपमा आफना सानतानलाइ एउता माउखिकरुपमा सुनाउंदाइ बानदाइ आइराहेको जुन एउता बानाइ चा, मिथाक चा तेसलाइ आफनो मातरिबासामा साडकालान गारेर आतेनताइ सुनदार डाडगाले मारमिक पारामा खिपेर उपानेसको लागि जुनरुपमा काथा बुननु बायेको चा जुन उपानेस 'कोड कोरोरो फोल फोल' कोइँचहारुको लागि मातरा नाबाइ आदिवासि जानाजातिका लागि पानि आति नाइ माहातताेपुरना चा । तापाइले आतुलानिये काम गारनु बायेको चा ।

येसतो उपानेस पारकासान गारना जुन किसिमबाता हामिलाइ आबसार दिनु बायेको चा हामि तापाइलाइ देराइ देराइ दाननेबादि दिनचाउं । यो काथा मानाब जातिकाइ उतपातिको इतिहासमांगा जोदेरा जोदियेको चा । रा, येसलाइ कोइँच मातरिबासाबाता नाइ थेकता गारदा येसको माहाततो रा चासो बादेको चा । तेसले गारदा आब बाबि दिनहारुमा तापाइको आफनो पारयास मिहिनेत रा यो दिसातिर तापाइको दिल बादोस, निरानतारता आबोस रा पाइला पाइलामा उतसाहा र पारगाति कायेम राहोस बानेर मा तापाईलाइ सुबाकामाना दिना चाहानचु । पुसताक पारकारन बाएकोमा बादाइ पानि दिन चाहानचु ।

थेतेल नाअसोकालि

आब यो येस किसिमबाट हामरो ते लावे इः गोति कबिता साडगाराह सुनुवार कोइँच बासामा रानाबिर सुनुवार जिले जुनरुपमा तायार गारनु बायेका चा । यो पारतिसथानबाता पारसाडसा गारना चाहानचु । यो कबिता साडगाहरा मातरिबासाबाट लेखेर आफनो बापापारति जुन आगात मायापिरेम दारसाउनु बायेको चा । बासताबमा एक किसिमले दारमा नाइ पारापता गारनु बायेको चा । मानिसहारु पाइसा खारचा गारेर बिबिननना माथ मानदिर गुमने, तिरथा बारता गारना जानचान तिनिहारुको दाँजोमा मातरिबासामा पुसताक निकालेर थुलो पुनने पारापता गारनु बायेको चा ।

रा, बिमबाको रुपमा जुन सुनुवार सामुदायमा जुन सोचाइ राहानचा तेउ सोचाइहारुलाइ साहि दिसामा मारगांनिरदेसान गारनाका निमितता याहाँले कबितामारफात चेतना जगाउने डाइगाले जुनरुपमा बेकता गारनु बायेको चा । तेउ आतेनता साराहांनिये काम गरनु बायेको चा । येस पारकार मातरिबासामा कबिता लेखेर पारतिसथानमा पारसताब राखनु बायो । तेसको लागि थोराइ गहात बाए पानि आरथिक साहायोग गारने आबसार दिनु बायो । तेसको निमितता हारदिक दाननेबादि दिन चाहानचु । रा, येसको निरानतारातको निमितता लागानसिलाता, कालाम चालाउने इचचा निरानतार बादि राहोस । बाबि दिनमा आजाइ रामरा रामरा पुसताक याहाँबाता आउने आसा सुनुवार सामुदायेले पानि गारने चा । तेस आसामा याहाँबाता थुलो साफालाता मिलने चा । यादि बानेर मेरो आफनो सुबकामनाका दुइ साबदा याहि आनते गारदाचु ।

जुसे मागार (लोकबाहादुर थापा मागार)
आदिवासि जानाजाति उतथान पारंतिसथान

सारलाहिडा नाग शाँदार पिदार

चुपलु दामलोच

जिमनाच, सारलाहि । तेकोइ नाखेम तेकोइ कोइँचमि मिमशो माओअशो नामनाति माय सारलाहिमि यो कोइँच आ शाँदार पिदार दुमबा दे । खास लो:ला जोअबा इचिका कोइँचपुकि । शेडना चिअँचि बाअताडाना मार चिँ मादुमबामडा । पुरबा पासचिम राजमारगासाइगाइडा माइत ने माहेनदारा राजमारगाडा रानिगानजाला चार किलोमिटार खिडगा बुकि क्ला:शा ग्लु:शोनु आ शो:मिन कोइँचपुकि शाँदारपिदार पाचामि गालचुइशा रासरि मारासरिपा गे पाशो ताइँसाम ।

जेउ, तेइस खिँ पाइशो पारबानिपुर गासिबाडा वोरलेंनिमि शांदारडा कोइँचपुकिमि मुलाजि आम रिमाचेमा वोइचाकालि सारलाहि ला मामे दानुसा, माहोततारि, पारसा तेइ तेइडा कोइँचपुकि प्लुअशा बुअशा शांदार पिदार पामतेमे । इमचिंलि थोचे निअशिडा आलरे खाले नु चानि थोचे कोमथिडा कोइँचपुकि रालशो पारबानिपुर, बोरलेंनिडा शाँदारमि दामरडा नेलल कोइँच बुअशो निमि ।

किरिशना बहादुर सुनुवार आ साडयोजाकातताेमि दुमशो शाँदार पिदार कालि लाँ गाअबा हेर जेमानवेंसिमि का:ले ग्लाक देअशा कोअनिमि नामनाति । सापपा रुमुल ग्लुमुल पा बुअशा गेरसाम कोइँचपुकि । देलतेल ला दामार ब्लपाशो कोइँचपुकि मुल आम मुलकेममि सोचाबोचा चामशो ताइँसाम । 'गोपुकि माराइ माजोअर्निक । लो: प्लेंसाउ मुलकेम ओलो प्लेंसाउ । मिनु गे माराइ रिमाचेमा मापाइशो ब्लेकता दुमसाउ, शिंशए जामसाउ' सारलाइ जिलला सामिति सुसेसडा बुअसिं बुर्दविबाहादुर जैंतर्चांम दैंचा दुमता ।

'सापपा रिमशो दुमता । गो ओंदेशो मातशोनाकि पाचा ताइँसाउ । गेरशो नुडा उततार कुमार सुनुवार थि दैंचा दुमता । मोपान गेनबाहादुर सुनुवारमि दैंतेमे साइगाइ गेनाइ मापशो मातशो नाकि मुलांजिरे पाचा देंशो नाकि शाँदार । रिमशो लाअशोंनिकि । गेन बाहादुर, उततार, किरिशनाला मामे हारिबोन दरकाउलि, बायालबास, मुरितियाला जाअशो कोइँचपुकि यो सापपा गेरशो थिमसामा । मेको नाखेम राजु सुनुवारआ शैंसिमि चुर्इचिमि फुं देलमेनु नु जामशा लांनि खे तामिचाइमि कोइँच कुमशोंमि सिल यो कोइँतामे ।

सारलाहि शाँदार पिदार पाचाकालि सुनुवार सेवा सामाज केनदाराला बुअसु मानपारसाद सुनुवार, नाअसो कानचाराम सिकारी, मिनु कोइँचवु का:तिच लाशो निमि । नादोरे लामजि कुमजि सेलतेक गे पा माइपथु रागिमि माननेता गेशो एको शाँदार पिदारकालि सारलाहि पारबानिपुरडा कोइँचपुकिमि सापपा हाँसालतामसाल पा सुइतेमे । शाँदार पिदारमि जाअबा नेलल कोइँचकालि जाचा बाअचा लामजिकुमजि बेबासता पाशो नामनाति ।

तेइतेइला कोइँचपुकिमि आम बा:सि फेअशा शाँदार पिदारमि सुसेस दादार कुरशा आअमानु सारलाहि देलतेलडा हेर मुरुपुकि ब्लाइ जिशा कोसडा कोसि दुमशो नामनाति । एको शाँदार पिदारमि एकेरे इँचिखोइ खुइशा बाअशो कोइँचकालि सुइसुइनु थुं हारशा ग्याइँशिरेला कोइँशिरेला पापाइतेक गे को लां दामशो लो: मेकेरे जाअशो जानाजाति माहासाडगा, एमाले, काइगेरेस, आम मिनु खास बामानमि शो:चा दुमता ।

गोरखापत्र किरांती-कोइँच (सुनुवार/मुखिया) भाषाको पृष्ठ संयोजक :
उत्तमकुमार सुनुवार/समीर मुखिया (सुनुवार)

नयाँ नेपाल, गोरखापत्र दैनिक
पो.ब.नं. २३, काठमाडौं, नेपाल
E-mail : chuplu@gmail.com

इँचि केतमि लाङगा वोनकिङ

आमेरिका, बारत, केनादा, होङकोङ, चिन, थाइलेनद, सिङगापुर १५ सेकेनदकालि खुदका मालेसिया, दा. कोरिया, माकाउ १५ सेकेनदकालि खुदकानु फेके

१४२४

बाङलादेश, पाकिसताना, इजरेल, ताइवानकालि ८।-, जापान, रुसकालि १०।-, बेलायत, आसतेरलियाकालि १२।- मिनेतकाङा

मुल नेपाल तेलिकामके तेकोइ लाङगा वोनकिङ पातेक पाइशोमि Access Code १४२४ दाचाल पा मेजारिन लाङगा वोनकिङ लुच केतमि पाने जामसिव ।

वोनकिङ दिपतेक: १४२४ + राग्य कोद + वोनकिङ नामबार (एकोवुदि बारतमि वोनकिङ पाशो नु: १४२४+९१+वोनकिङ नामबार)
तेमस लोकालि: वोनकिङ: १६१८०७०७१११११ ला तुइने जामसिव ।

इरङा केतमि नेपाल सारकारके कार कुरमापाशो ब ।

NEPAL TELECOM
www.ntc.net.np